

Hallux rigidus

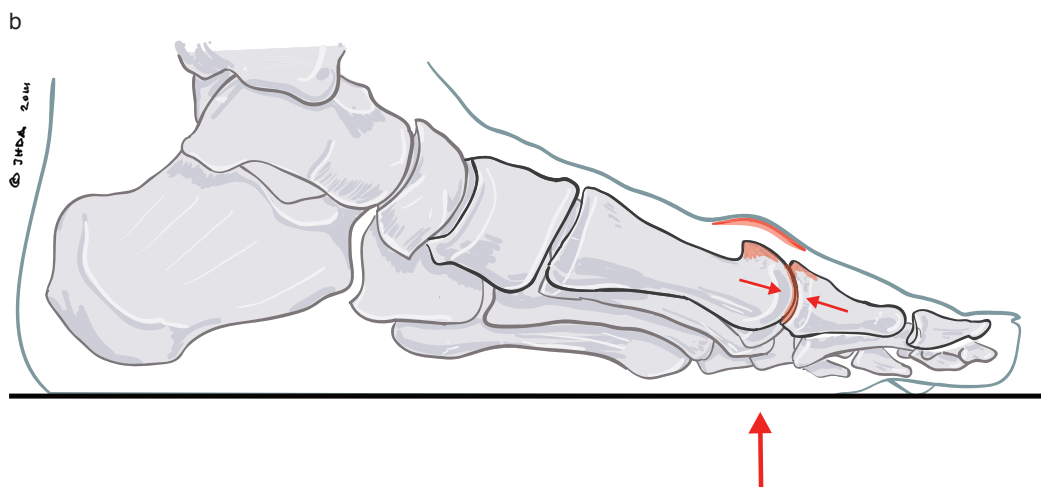
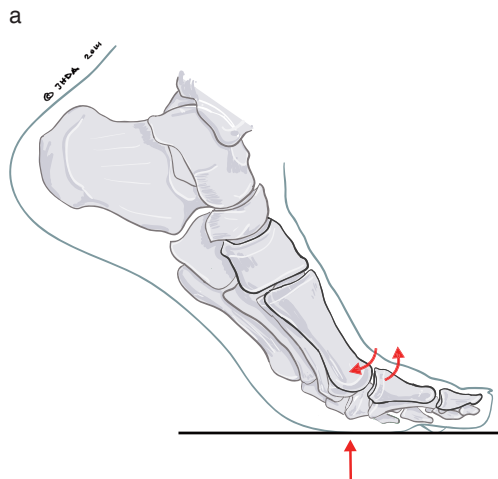
Patientinformation

Artros, dvs minskad mängd brosk, i stortåns grundled manifesteras som successiv rörelseinskränkning, värk, belastningssmärta och benpålagring. (Normal led med god rörlighet på bild a)

Artrosen kan komma av sig självt men kan även vara en följd av tidigare skelettskada, gikt eller reumatoid artrit.

Symtom

Belastningssmärta och värk. Skobesvär där eventuell benpålagring på ovansidan stortåleden kan ömma och göra ont. Successivt ökad stelhet som försvårar en normal avveckling av steget. (bild b)

Icke kirurgisk behandling

I första hand bör man prova skoinlägg och sko med rullsula som underlättar avvecklingen av steget. Kortisoninjektion kan ge tillfällig lindring.

Operation

Flera metoder finns att tillgå och används beroende på vilka besvär som är dominerande och om andra samtidiga diagnoser finns närvarande, såsom hallux valgus.

Om framträdande benpålagringar med stelhet är huvudproblemet, kan det räcka med att såga av dessa, så kallad Cheilektomi (bild a).

Vid mycket stark rörelsesmärta och liten rörlighet i leden utförs istället en steloperation. (bild b)

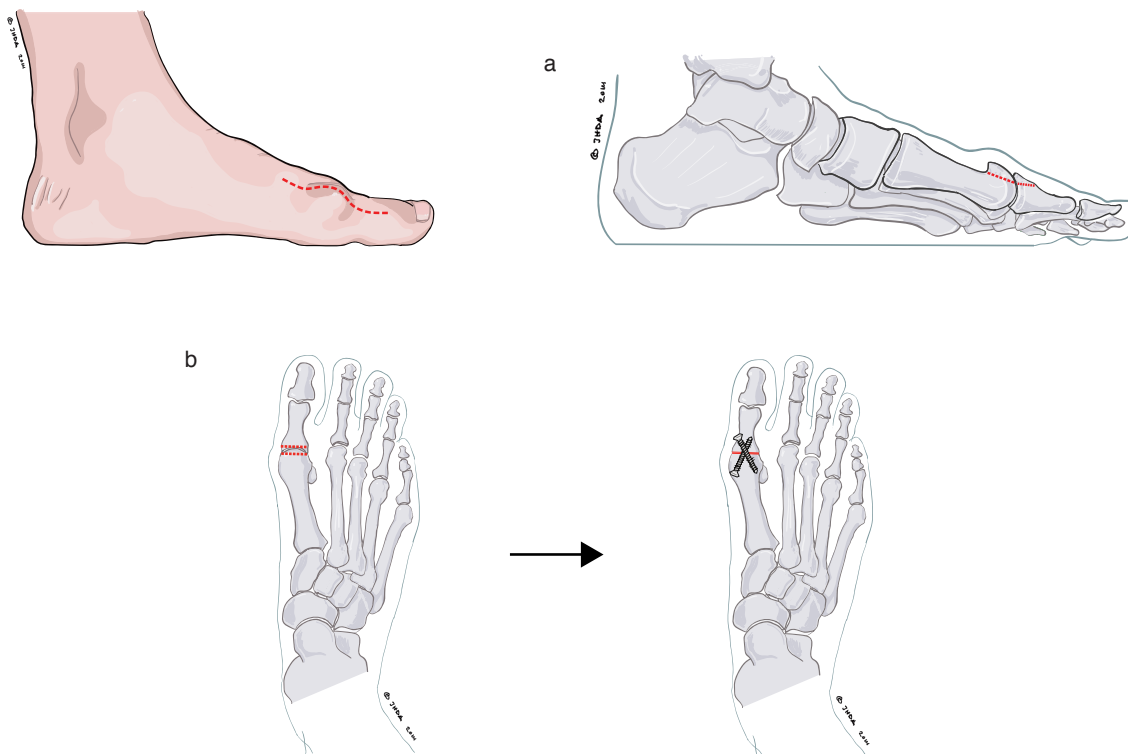
Operationen utförs efter att foten bedövats genom en nervblockad som läggs på fotledsnivå. Operationen sker ibland i blodtomhet vilket innebär att man under operationen har en blodtrycksmanschett över underbenet.

Huden öppnas några centimeter över stortåleden på insidan foten.

Vid en steloperation rensas leden på brosk så endast benytorna står mot varandra i leden. Man fixerar sedan ledytorna mot varandra med två korsade skruvar.

Vid cheilektomi sågas benpålagringarna av som enda åtgärd.

Huden sys och foten bandageras in i ett så kallat framfotsgips.

Efter operationen

Då bedövningen släpper efter några timmar kan det börja göra ont i såret. De första dygnet kan vara besvärliga pga värken. Du får recept på smärtlindrande läkemedel.

Foten får belastas på hälen efter operationen. Gipset skall sitta 6 veckor med eventuell omgipsning efter 3 veckor.

För att minska risk för blödning och svullnad bör foten hållas i högläge de första timmarna efter operationen och vid vila de första två dygnet.

Stygnen avlägsnas vid avlägsnande av gipset vid 3 eller 6 veckor.

Ett återbesök bokas med din operatör. Ofta beställs en röntgen efter operationen.

Vid hemresa bör du inte köra bil.

Sjukskrivning

I vanliga fall kan man behöva 6-8 veckors sjukskrivning. Ibland krävs dock längre tid beroende på arbete.

Resultat efter operationen

Den kirurgiska behandlingen är aldrig botande, i bästa fall lindrande.

Opereras man för att få bättre rörlighet i en stel led, kan resultatet inte utvärderas förrän efter ca ett halvår då ärrläkningen i ledkapseln mjuknat. Första tiden efter operationen kan man uppleva en övergående ömhet i sårområdet. Huden läker på 2 veckor.

Komplikationer

Sårinfektion uppstår sällan men förekommer. Skulle du få mer ont efter några dagar eller feber bör du höra av dig till sjukvårdsrådgivningen eller din vårdcentral/distriktssköterska.

En känd komplikation till steloperation är att benen inte läker samman och att leden därmed fortsatt gör ont. Följden blir en ny operation.

Optimera resultatet av din operation

- Följ förberedande instruktioner med Descutantvätt
- Högläge efter operationen
- Belasta inte operationsområdet utan endast på hälen.